

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ,
ОБЛІКУ ТА ПРАВА В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ**

**ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING
AND LAW IN THE CONTEXT OF MODERN CHALLENGES**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**25 серпня 2021 р.
August 25, 2021**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**УДК 33
ББК 65**

Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та права в умовах сучасних викликів: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 25 серпня 2021 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2021. 71 с.

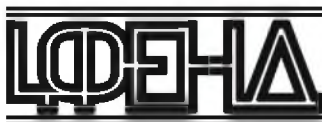
У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та права в умовах сучасних викликів» з:

**Азербайджанський державний аграрний університет
Белорусський державний економічний університет
Білоцерківський національний аграрний університет
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Державний університет «Одеська політехніка»
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
Західноукраїнський національний університет
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Київський національний торговельно-економічний університет
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Криворізький навчально-науковий інститут Донецького державного університету внутрішніх справ
Криворізький національний університет
Львівський національний університет імені Івана Франка
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
ННЦ «Інститут аграрної економіки»
Одеська національна академія харчових технологій
Одеський державний екологічний університет
«СЕВЕКО» та СЕО в ТОВ «Клініка Довіра»
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
Уманський національний університет садівництва
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна**

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань економіки, фінансів, обліку та права.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: економічної теорії та історії економічної думки; світового господарства і міжнародних економічних відносин; економіки та управління національною економікою; економіки та управління підприємствами; економіки сільського господарства і АПК; екологічної економіки і сталого розвитку; туризму та готельно-ресторанної справи; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; фінансів, банківської справи, страхування; економічної кібернетики; менеджменту; публічного управління та адміністрування; історії та теорії держави та права, філософії права; конституційного права, муніципального права, міжнародного публічного права; адміністративного права та процесу, фінансового права, інформаційного права; кримінального права, кримінально-виконавчого права, кримінології, кримінального процесу, криміналістики.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

**ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

© Автори тез, 2021

© Центр фінансово-економічних наукових досліджень, 2021

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

СЕКЦІЯ 5. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ SECTION 5. ACCOUNTING, ANALYSIS, AND AUDIT	25
<i>Мойсеєнко О. М.</i> ОСНОВНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ	25
СЕКЦІЯ 6. ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ SECTION 6. FINANCE, BANKING, INSURANCE	28
<i>Горин В. П.</i> ДО ПИТАННЯ ПРО ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕНДАВМЕНТ-ФОНДІВ В УКРАЇНІ	28
<i>Dyshlyuk O. O.</i> BANK'S OWN CAPITAL MANAGEMENT	29
<i>Zakaeva H.</i> THEORETICAL BASES OF MANAGEMENT OF SOLVENCY ENTERPRISE	31
<i>Osadcha M. M.</i> THEORETICAL FUNDAMENTALS OF THE BANK'S FINANCIAL FLOWS CONCEPT	32
<i>Stroianovskyi D. V.</i> FEATURES OF THE BANK'S INCOME AND EXPENSES MANAGEMENT	34
СЕКЦІЯ 7. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ SECTION 7. WORLD AGRICULTURE AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS	36
<i>Галахова Т. О., Євдоченко О. О., Кислиця О. В.</i> МІЖНАРОДНИЙ РЕГІОНАЛЬНО-СЕКТОРАЛЬНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СТАРТАПІВ	36
<i>Іринчина І. Б.</i> ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПО ЗАПОБІГАННЮ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ КОНТРАФАКТАМИ	38
СЕКЦІЯ 8. МЕНЕДЖМЕНТ SECTION 8. MANAGEMENT	40
<i>Цыганков Д. Г., Глушаков В. Е.</i> ОБ ОТДЕЛЬНЫХ АСПЕКТАХ РИСК-МЕНЕДЖМЕНТА	40

УДК 378.31:352

Горин В. П.

д.е.н., доцент,

доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія,
Західноукраїнський національний університет

ДО ПИТАННЯ ПРО ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕНДАВМЕНТ-ФОНДІВ В УКРАЇНІ

У сучасній економічній літературі широко дискутуються перспективи розвитку у системі вищої освіти інституту ендавменту як схеми залучення зовнішнього фінансування через діяльність ендавмент-фондів. Вони створюються за рахунок благодійних пожертв та спеціальних цільових внесків, які здійснюють, як правило, випускники вищого навчального закладу. Отримані таким чином фінансові ресурси інвестуються для їхнього нарощування, дають регулярний пасивний дохід, що є джерелом фінансування наукових розробок, розвитку матеріальної бази навчального закладу та інших завдань.

Підставою для оцінювання перспектив заснування ендавмент-фондів в Україні є успішна практика їхнього функціонування у багатьох зарубіжних країнах, зокрема США, Великобританії, Німеччині тощо. За даними фахівців, у понад 80 університетах світу розміри ендавмент-фондів перевищують 1 трлн дол. США [4]. Формування цільового капіталу цих структур забезпечують як фізичні особи (випускники та студенти навчального закладу, його працівники, батьки, непов'язані філантропи та ін.), так і бізнес-структури та неурядові організації (роботодавці, професійні асоціації тощо). Основну роль при цьому відіграють разові невеликі пожертвування студентів-випускників навчального закладу при завершенні навчання, а також крупні благодійні внески окремих філантропів [5, с. 373]. Основний капітал ендавмент-фонду інвестують у різні фінансові інструменти (акції, облігації, пайові сертифікати та ін.), нерухомість, розміщують на банківських депозитах.

Незважаючи на поширеність у зарубіжній практиці, в Україні створення ендавмент-фондів має поодинокий характер. Обсяги активів цих фондів залишаються незначними, тому розглядати їх як реальне джерело фінансування розвитку вищих навчальних закладів поки недоречно. На наш погляд, до головних причин слабого розвитку ендавменту як інструменту залучення зовнішнього фінансування для вищих навчальних закладів належать:

– незавершеність правової регуляції процедур створення і діяльності цих фондів. Ключовими правовими документами, які регламентують відносини з проваду використання ендавменту виступають Податковий кодекс України (визначено поняття «ендавмент») [1], закони України «Про вищу освіту» (визначає поняття сталого фонду (ендавмент) закладу вищої освіти, загальні умови його створення) [3] та «Про благодійну діяльність та благодійні організації» (визначає цільове призначення благодійних ендавментів, а також умови його зміни) [2]. Таким чином, законодавство врегульовує лише рамкові питання створення ендавмент-фондів, цілісного механізму їх функціонування у сфері освіти поки не вироблено;

– відсутність економічних умов для ефективного функціонування сталих фондів. У зарубіжній практиці переважну частину активів ендавмент-фондів

інвестовано у цінні папери, що забезпечує не тільки їхнє збереження, але й нарощування основного капіталу. В Україні фондовий ринок перебуває у стадії зародження і розглядати його як місце спрямування коштів ендавмент-фондів передчасно. Основу фондового ринку складають операції з борговими цінними паперами держави, які характеризуються невисоким рівнем доходності. Якщо оцінити перспективи інвестування активів ендавмент-фондів у депозити банків, то вони сумнівні, адже рівень процентних ставок за депозитами найбільших банківських установ України на теперішній час нижчий за рівень інфляції, що взагалі ставить питання про доцільність такого вкладання коштів. Зважаючи на значний рівень тінізації і високі ризики на ринку нерухомості, розглядати його як раціональний напрям інвестування активів ендавмент-фондів, що відповідає консервативній інвестиційній стратегії також не доцільно;

– усталені суспільні стереотипи та «девальвація» цінності вищої освіти. Для значної частини вітчизняного суспільства характерні переконання, що участь бізнесу і населення у фінансуванні суспільних послуг має обмежуватись сплатою податків, а тому спрямування власних коштів на підтримку закладів освіти не виправдане. Укріпленню цих переконань сприяє також стереотип про високий рівень корупції у закладах вищої освіти, значні ризики розкрадання благодійних внесків. Варто також звернути увагу на характерний для сучасних умов процес «девальвації» вищої освіти, коли перспективи високого рівня доходу в Україні слабо пов'язані із наявністю диплома ЗВО. Більш того, для України притаманна ситуація, коли оплата праці представників робітничих професій або осіб без освіти в багатьох випадках вища, ніж фахівців, підготовка яких потребує кількарічного навчання. Розчарування «непотрібністю» вищої освіти, її слабким впливом на рівень особистого добробуту після завершення навчання стають додатковим чинником, який демотивує випускників фінансово підтримувати власний навчальний заклад.

Список літератури

1. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
2. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України від 05.07.2012 р. № 5073-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17#Text>.
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
4. Що таке «ендавмент». Фонд розвитку інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://iirfund.org/about/endowment>.
5. Яровенко С. Ендавмент, як перспективна форма освітнього інвестування в Україні. *Економічний форум*. 2016. № 2. С. 371 – 376.

UDC 336.7-047.64:36.153

Dyshlyuk O. O.
Master of Economics,
Bila Tserkva National Agrarian University

BANK'S OWN CAPITAL MANAGEMENT

The effectiveness of banking policy in the field of equity management is largely determined by the peculiarities of regulating the capital adequacy of a commercial bank. This is due, firstly, to the temporary restriction of the implementation of banking